

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 86/2019-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditsša a Libora Duľa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou Burian & partners, s. r. o., Vojtecha Tvrdeho 819/1, Žilina, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Martina Buriana, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 36 Cbi 21/2017 z 30. apríla 2018 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16 CoKR 11/2018 z 24. októbra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. decembra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED]

████████████████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 36 Cbi 21/2017 z 30. apríla 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 CoKR 11/2018 z 24. októbra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd uznesením sp. zn. 38 K 48/2015 z 10. decembra 2015 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 241/2015 zo 16. decembra 2015 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka AVAKS, s. r. o., M. R. Štefánika 174/27, Uhrovec, IČO 36534773 [spoločnosť zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Trenčín, oddiel: Sro, vložka č. 31448/R (ďalej len „úpadca“)], a do funkcie správcu ustanovil JUDr. Danicu Birošovú, Piaristická 27, Trenčín (ďalej len „správca“).

3. Veriteľ úpadcu – obchodná spoločnosť Československá obchodná banka, a. s., Michalská 18, Bratislava, IČO 36854140 [spoločnosť zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č. 4314/B (ďalej len „Československá obchodná banka, a. s.“)], si v zákonnej lehote prihlásil svoje pohľadávky do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu, a to v celkovej výške 662 642,61 €.

4. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky č. 10/8184/2016 z 18. marca 2016 (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávky“) uzatvorenej medzi Československou obchodnou bankou, a. s., ako postupcom a sťažovateľom ako postupníkom nadobudol sťažovateľ pohľadávky prihlásené do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu.

5. Okresný súd uznesením sp. zn. 38 K 48/2015 z 10. augusta 2017 publikovaným v Obchodnom vestníku č. 157/2017 zo 16. augusta 2017 sťažovateľovi ako novému veriteľovi pohľadávok pôvodného veriteľa obchodnej spoločnosti Československá obchodná banka, a. s., povolil vstup do konkurzného konania, a to v rozsahu postúpených pohľadávok vo výške 662 642,61 €. Oznam o nadobudnutí právoplatnosti uvedeného

uznesenia sp. zn. 38 K 48/2015 z 10. augusta 2017 bol zverejnený v Obchodnom vestníku č. 174/2017 z 12. septembra 2017.

6. Správca v súvislosti s konkurzom na majetok úpadcu vedeným na okresnom súde pod sp. zn. 38 K 48/2015 zverejnil v Obchodnom vestníku č. 91/2017 z 15. mája 2017 oznam, ktorým oznámil zostavenie zoznamu pohľadávok proti oddelenej podstate zabezpečeného veriteľa Československá obchodná banka, a. s., ktoré boli alebo majú byť uspokojené z výťažku zo speňaženia oddelenej podstaty, zároveň oznámil zámer zostaviť konečný rozvrh výťažku z tejto oddelenej podstaty a tiež zostavenie zoznamu pohľadávok proti oddelenej podstate zabezpečeného veriteľa Československá obchodná banka, a. s., ktoré boli alebo majú byť uspokojené z výťažku zaradeného do tejto oddelenej podstaty, z ktorej sa rozvrh zostavuje, a zároveň oznámil zámer zostaviť rozvrh výťažku z oddelenej podstaty zabezpečeného veriteľa.

7. V nadväznosti na zverejnenie oznamu o zostavení zoznamu pohľadávok proti podstate v Obchodnom vestníku sťažovateľ 14. júna 2017 podal v lehote stanovenej v § 96 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) u správca námietku poradia pohľadávky proti podstate týkajúcu sa pohľadávky veriteľa Lyreco CE, SE, Panholec 20, Pezinok, IČO 35958120, proti oddelenej podstate vo výške 1 391,92 €.

8. Následne sa sťažovateľ v pozícii žalobcu návrhom z 13. júla 2017 proti správcovi ako žalovanému domáhal určenia, že pohľadávka veriteľa Lyreco CE, SE, Panholec 20, Pezinok, IČO 35958120, proti oddelenej podstate v konkurznom konaní úpadcu sp. zn. 38 K 48/2015 zapísaná v zozname pohľadávok proti oddelenej podstate, ktorého oznámenie o zostavení bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 91/2017 z 15. mája 2017, v sume 1 391,92 € nemá byť v sume 1 106,77 € zaradená do zoznamu pohľadávok proti podstate a do zoznamu pohľadávok proti podstate má byť zaradená iba v sume 285,15 €.

9. Okresný súd napadnutým uznesením návrh sťažovateľa ako žalobcu na určenie poradia pohľadávky proti podstate zamietol v celom rozsahu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane sťažovateľa ako žalobcu.

10. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd tak, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

11. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že okresný súd, ako aj krajský súd aplikáciou § 96 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii v napadnutých uzneseniach porušili princíp právnej istoty garantovaný v čl. 1 ods. 1 ústavy, keď ho ako veriteľa pohľadávky proti podstate aj napriek výslovnému zneniu § 96 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v zmysle ktorého „veriteľský výbor, dotknutý zabezpečený veriteľ a každý, kto tvrdí, že je veriteľom pohľadávky proti podstate, je oprávnený do 30 dní od zverejnenia oznamu o zostavení zoznamu pohľadávok proti podstate do neho nahliadnuť a podaním na predpísanom tlačive namietnuť u správcu poradie pohľadávky proti podstate“, nepovažovali za aktívne legitimovaného na podanie námietky proti poradiu pohľadávky proti podstate a návrhu na určenie poradia pohľadávky proti podstate.

12. Sťažovateľ ďalej tvrdí, že tým, že okresný súd napadnutým uznesením zamietol jeho návrh na určenie poradia pohľadávky proti podstate a krajský súd toto rozhodnutie svojím napadnutým uznesením potvrdil, bolo porušené aj jeho základné právo vlastníť majetok garantované čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení so základným právom na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 12 ods. 1 ústavy, keďže v dôsledku rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu nebude v konkurze vyhlásenom na majetok dlžníka uspokojený v takom rozsahu, ako mu to priznáva zákon o konkurze a reštrukturalizácii.

13. Porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými uzneseniami sťažovateľ vidí v tom, „že rozhodnutie prvostupňového súdu a následne odvolacieho súdu je nepreskúmateľné s ohľadom na nedostatky v jeho odôvodnení“. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na tú časť napadnutého uznesenia krajského súdu, v ktorej krajský súd *«síce uvádza, že sa nestotožňuje s argumentáciou*

žalobcu a že tvrdenie žalobcu vyhodnotil ako nedôvodné. Následne sa súd v odôvodnení venuje tomu, že námietku mal podať hmotnoprávny predchodca v právach veriteľa (postupca pohľadávky), avšak nijakým spôsobom Porušovateľ 2 (krajský súd, pozn.) nezdôvodnil, prečo nevzal do úvahy jednoznačnú dikciu zákona „... každý, kto tvrdí, že je veriteľom pohľadávky proti podstate“».

14. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Trenčín v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 36Cbi/21/2017 Uznesením 36Cbi/21/2017 zo dňa 30.4.2018 porušil právo Sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR (právo vlastníť majetok) v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR (právo na rovnaké zaobchádzanie) a v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy (právo na súdnu ochranu).

Okresný súd Trenčín v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 36Cbi/21/2017 Uznesením 36Cbi/21/2017 zo dňa 30.4.2018 porušil čl. 1 ods. 1 Ústavy SR (princíp právnej istoty).

Krajský súd Trenčín uznesením sp. zn. 16 CoKR/11/2018 zo dňa 24.10.2018 porušil právo Sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR (právo vlastníť majetok) v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR (právo na rovnaké zaobchádzanie) a v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy (právo na súdnu ochranu).

Krajský súd Trenčín uznesením sp. zn. 16CoKR/11/2018 zo dňa 24.10.2018 porušil čl. 1 ods. 1 Ústavy SR (princíp právnej istoty).

Ústavný súd uznesenie Krajského súdu Trenčín uznesením sp. zn. 16CoKR/11/2018 zo dňa 24.10.2018, ktorým potvrdil Uznesenie Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 36Cbi/21/2017 zo dňa 30.4.2018 zrušuje.

Ústavný súd uznesenie Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 36Cbi/21/2017 zo dňa 30.4.2018 zrušuje a v račia vec Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

Žiaden účastník nemá nárok na náhradu trov konania pred Ústavným súdom.“

15. Sťažovateľ v súlade s § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) zároveň navrhol, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu. Návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu sťažovateľ odôvodnil tým, že *„je pravdepodobné, že po prípadnom možnom rozhodnutí o tejto sťažnosti a zrušení napádaných uznesení Porušovateľa 1 a Porušovateľa 2 by už mohlo zo strany konkurzného správcu dôjsť k speňaženiu majetku a k rozdeleniu výťažku zo speňaženia konkurznej podstaty v nižšej výške ako to definuje ZKR a teda by de facto došlo k nevykonateľnosti navrhovaných Nálezov Ústavného súdu SR.“*

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

16. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon o ústavnom súde, ktorý s účinnosťou od 1. marca 2019 upravuje konanie pred ústavným súdom. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti, ktorá mu bola doručená 29. novembra 2018, postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde.

18. Ústavný súd považuje za potrebné ozrejmiť, že právna vec sťažovateľa bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Rudolfovi Tkáčikovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. V zmysle čl. X bodu 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra

2019 v znení dodatku č. 1 zo 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto vec prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce prejednaná a rozhodnutá vo štvrtom senáte ústavného súdu v zložení Miroslav Duriř (predseda senátu), Ladislav Duditiř a Libor Duřa (sudca spravodajca).

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

20. Ústavný súd podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 ústavy a svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy.

22. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

23. Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

24. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok.

25. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

26. Podľa § 96 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii veriteľský výbor, dotknutý zabezpečený veriteľ a každý, kto tvrdí, že je veriteľom pohľadávky proti podstate, je oprávnený do 30 dní od zverejnenia oznamu o zostavení zoznamu pohľadávok proti podstate do neho nahliadnuť a podaním na predpísanom tlačive namietnuť u správcu poradie pohľadávky proti podstate. Námietka musí byť podaná včas u správcu na predpísanom tlačive a musí byť vždy odôvodnená, inak sa na ňu neprihliada.

27. Podľa § 96 ods. 6 zákona o konkurze a reštrukturalizácii poverený člen veriteľského výboru alebo veriteľ, ktorý podal námietku, sa môže do 60 dní od zverejnenia oznamu o zostavení zoznamu pohľadávok proti podstate domáhať, aby súd uznesením určil poradie pohľadávky proti podstate; v návrhu sa môže domáhať len toho, čo uviedol v námietke. Ak návrh v tejto lehote nepodá, na jeho námietku sa neprihliada. Voči uzneseniu, ktorým súd rozhodol o námietke, je prípustné odvolanie

28. Podľa § 25 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii ak počas konkurzného konania dôjde k prevodu alebo prechodu pohľadávky, ktorá veriteľovi zakladá postavenie účastníka konkurzného konania, súd rozhodne na návrh nadobúdateľa pohľadávky o jeho vstupe do konkurzného konania, ak je v návrhu nadobudnutie pohľadávky preukázané. Inak návrh na vstup do konkurzného konania zamietne.

29. Podľa § 25 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii len čo uznesenie o vstupe do konkurzného konania nadobudne právoplatnosť, súd bezodkladne zverejní oznam o nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia v Obchodnom vestníku. Od zverejnenia tejto skutočnosti v Obchodnom vestníku môže práva spojené s nadobudnutou pohľadávkou v konkurznom konaní vykonávať jej nadobúdateľ.

30. Podľa § 27 ods. 1 písm. a) zákona o konkurze a reštrukturalizácii postavenie účastníka veriteľovi zanikne v rozsahu ním prihlásenej pohľadávky alebo jej dotknutej časti dňom zverejnenia oznamu podľa § 25 ods. 5.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 ústavy, základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu

31. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, právomoc všeobecných súdov je pritom ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

32. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

33. V danom prípade mal sťažovateľ k dispozícii opravný prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu mohol sťažovateľ podať odvolanie, o ktorom je oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bolo sťažovateľom podané odvolanie, o ktorom rozhodol krajský

súd napadnutým uznesením. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie už uvedených práv napadnutým uznesením okresného súdu odmieta podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu

34. Ústavný súd konštatuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa zásadne obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 19/02, I. US 27/04, I. US 74/05).

35. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktorých prioritnou úlohou je chrániť zákonnosť, mohol by nahradiť napadnuté právne názory všeobecného súdu iba v prípade, ak by bolo napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné. Skutkové a právne závery všeobecného súdu teda môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

36. Sťažovateľ v rámci svojej sťažostnej argumentácie spochybňuje aplikáciu § 96 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii krajským súdom, podľa ktorého sťažovateľ nebol subjektom oprávneným namietať podľa citovaného zákonného ustanovenia u správcu poradie pohľadávky proti podstate a následne podať na okresnom súde návrh na určenie poradia pohľadávky proti podstate. Zároveň v ústavnej sťažnosti namieta arbitrárnosť napadnutého uznesenia krajského súdu z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia vo vzťahu k aplikácii § 96 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, konkrétne k tej časti predmetného ustanovenia, v zmysle ktorej „... každý kto tvrdí, že je veriteľom pohľadávky proti podstate, je oprávnený... na predpísanom tlačive namietať u správcu poradie pohľadávky proti podstate.“.

37. Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol:

„17. Za podstatné odvolacie tvrdenie žalobcu považoval odvolací súd tvrdenie spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení postavenia žalobcu ako subjektu, ktorý bol oprávnený namietať u správcu poradie pohľadávky proti podstate podľa § 96 ods. 3 ZKR a následne sa žalobou domáhať, aby súd uznesením určil poradie pohľadávky proti podstate podľa § 96 ods. 6 ZKR, pretože v čase podania námietky a v čase podania žaloby bolo jeho postavenie zabezpečeného veriteľa pohľadávky proti úpadcovi založené zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretej podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a na jeho postavenie zabezpečeného veriteľa nemá vplyv právna skutočnosť zverejnenia oznamu o nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o vstupe žalobcu do konkurzného konania podľa § 25 ods. 5 ZKR, nakoľko § 96 ods. 3 ZKR je špeciálnym ustanovením k § 25 ods. 1, 5 ZKR.

18. Odvolací súd realizujúc postup podľa § 387 ods. 3 druhá veta CSP uvádza, že sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcu k podstatnému odvolaciemu tvrdeniu a toto tvrdenie vyhodnotil ako nedôvodné. Ustanovenie § 25 ZKR upravuje procesný postup pre zmenu účastníka konkurzného konania v prípade, ak sa novým veriteľom pohľadávky v priebehu konkurzu stane subjekt, ktorý nebol účastníkom konkurzného konania. Právny predchodca žalobcu, ČSOB, a.s., mal v čase prevodu pohľadávky na žalobcu postavenie účastníka konkurzného konania (§ 24 ods. 1 ZKR), pričom počas konkurzu nemožno pohľadávku, ktorá sa v konkurze uplatňuje prihláškou, uspokojiť z majetku podliehajúceho konkurzu inak ako rozvrhom výťažku zo speňaženia tohto majetku. Tento účinok vyhlásenia konkurzu

neobmedzoval pôvodného veriteľa pohľadávky. ČSOB, a.s., ktorú prihlásil do konkurzu, v jeho práve prihlásenú pohľadávku postúpiť podľa § 524 Občianskeho zákonníka, čím došlo k zmene veriteľa tejto prihlásenej pohľadávky. Postupník sa však zmenou v osobe veriteľa nestáva automaticky aj účastníkom konkurzného konania. Veriteľ, ktorý nie je účastníkom konkurzného konania, tak ako aj v danom prípade žalobca, sa stane účastníkom konkurzného konania až po zverejnení oznámenia o právoplatnosti uznesenia o vstupe do konkurzného konania v Obchodnom vestníku v súlade s § 25 ods. 5 ZKR. Zo zisteného skutkového stavu je nepochybné, že žalobca mohol práva spojené s nadobudnutou pohľadávkou vykonávať v konkurznom konaní dňom 13.9.2017 (§ 199 ods. 9 ZKR), kedy sa v súlade so zákonom stal účastníkom konkurzného konania. Do tohto dňa, t.j. do 12.9.2017, mohol práva spojené s prihlásenou pohľadávkou vykonávať pôvodný veriteľ ako účastník konkurzného konania. Pôvodný veriteľ, ČSOB, a.s. ako oprávnený subjekt - zabezpečený veriteľ námietku poradia pohľadávky proti podstate podľa § 96 ods. 3 ZKR nepodal. Súd prvej inštancie správne právne posúdil a uzavrel, že žalobca dňa 14.6.2017 nebol subjektom oprávneným namietat' podľa citovaného zákonného ustanovenia u správkyne poradie pohľadávky proti podstate. Žalobca počas plynutia 30-dňovej zákonnej lehoty od zverejnenia oznamu o zostavení zoznamu pohľadávok proti podstate nemal postavenie účastníka konkurzného konania ako zabezpečený veriteľ a v konaní pred súdom prvej inštancie nielen nepreukázal ani netvrdil, že má postavenie veriteľa pohľadávky proti podstate, teda tej pohľadávky proti oddelenej podstate zabezpečeného veriteľa ČSOB, a.s., ktoré boli alebo majú byť uspokojené z výťažku zo speňaženia oddelenej podstaty zabezpečeného veriteľa ČSOB, a.s.“

38. Ústavný súd konštatuje, že aktívna legitimácia na podanie námietky poradia pohľadávky proti podstate je v zákone o konkurze a reštrukturalizácii upravená taxatívnym spôsobom. V zmysle § 96 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii sú na podanie námietky poradia pohľadávky proti podstate oprávnené tri rôzne subjekty, a to veriteľský výbor, dotknutý zabezpečený veriteľ v prípade, že zoznam pohľadávok proti podstate súvisí s rozvrhom z oddelenej podstaty, a každý, kto tvrdí, že je veriteľom pohľadávky proti podstate, ktorá by mala byť zaradená do príslušného zoznamu pohľadávok proti podstate,

čo by mala táto osoba v námietke hodnoverným spôsobom preukázať, inak jej oprávnenie podať námietku poradia pohľadávky proti podstate nepatrí.

38.1 Ústavný súd ďalej konštatuje, že v zákone o konkurze a reštrukturalizácii je jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností upravený aj okamih, od ktorého môže nadobúdateľ pohľadávky (v danom prípade sťažovateľ, pozn.) vykonávať práva spojené s nadobudnutou pohľadávkou v konkurznom konaní. Podľa § 25 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii nadobúdateľ nadobúda tieto práva odo dňa zverejnenia oznamu o nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení vstupu tejto osoby do konkurzného konania v Obchodnom vestníku, a pritom platí, že písomnosti, ktoré sa podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii zverejňujú v Obchodnom vestníku, sa považujú na účely tohto zákona za zverejnené nasledujúci deň po ich zverejnení v Obchodnom vestníku (pozri § 199 ods. 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii). Do doby, kým nadobúdateľ nadobudne práva spojené s nadobudnutou pohľadávkou v konkurznom konaní, je tieto práva v konkurznom konaní oprávnený vykonávať pôvodný veriteľ pohľadávky.

39. V okolnostiach daného prípadu je zrejmé, že sťažovateľ po tom, čo naňho pôvodný veriteľ Československá obchodná banka, a. s., postúpil pohľadávku prihlásenú do konkurzu proti úpadcovi, nadobudol status veriteľa zabezpečenej pohľadávky. Zároveň je z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh zrejmý aj presný okamih, od ktorého sa sťažovateľ stal účastníkom konkurzného konania – 13. september 2017, t. j. v čase, keď už uplynula zákonná lehota na podanie námietky proti poradiu pohľadávky proti podstate a návrhu na určenie poradia pohľadávky proti podstate, z čoho vyplýva záver, že ak sťažovateľ podal námietky proti poradiu pohľadávky proti podstate a návrhu na určenie poradia pohľadávky proti podstate v zákonom stanovenej lehote, čo v danom prípade podal, podal ich ako neoprávnená osoba.

40. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu a nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup krajského súdu nemajúci oporu v zákone, v nadväznosti na čo konštatuje, že je ústavne udržateľný záver krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľ nie je oprávnenou osobou na podanie námietky poradia pohľadávky proti podstate a návrhu na určenie poradia pohľadávky proti podstate. Pokiaľ

bol preto na uvedenom základe návrh sťažovateľa na určenie poradia pohľadávky proti podstate zamietnutý napadnutým uznesením okresného súdu a následne toto rozhodnutie potvrdené napadnutým uznesením krajského súdu, nie je možné predmetné napadnuté uznesenie krajského súdu považovať za rozhodnutie, ktoré by spočívalo na arbitrárnom, svojvoľnom a zjavne neudržateľnom a neospravedliteľnom výklade práva, a teda za rozhodnutie, ktorým boli porušené sťažovateľom označené práva.

41. K námietke sťažovateľa, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou obsiahnutou v odvolaní, podľa ktorej sťažovateľ odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitimitáciu aj od znenia § 96 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v zmysle ktorého „... každý kto tvrdí, že je veriteľom pohľadávky proti podstate, je oprávnený... na predpísanom tlačive namietať u správcu poradie pohľadávky proti podstate“, ústavný súd uvádza:

41.1 Z obsahu napadnutého uznesenia krajského súdu je zrejmé, ktorú odvoláciu námietku sťažovateľa ako žalobcu považoval krajský súd za podstatnú (pozri bod 32 odôvodnenia). V danom prípade za podstatné tvrdenia sťažovateľa ako žalobcu obsiahnuté v odvolaní považoval krajský súd tie, v ktorých sťažovateľ odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitimitáciu od svojho postavenia zabezpečeného veriteľa pohľadávky proti úpadcovi založeného zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou podľa § 524 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, na ktoré podľa sťažovateľa nemá žiaden vplyv právna skutočnosť zverejnenia oznamu o nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o vstupe sťažovateľa ako žalobcu do konkurzného konania. S uvedenými tvrdeniami sťažovateľa ako žalobcu uvedenými v odvolaní sa krajský súd vo svojom napadnutom uznesení ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal.

41.2 Skutočnosť, že sťažovateľ na základe zmluvy o postúpení pohľadávky nadobudol status veriteľa zabezpečenej pohľadávky prihlásenej do konkurzu proti úpadcovi vylučuje, aby na tom istom hmotnoprávnom základe nadobudol status osoby ktorá tvrdí, že je veriteľom pohľadávky proti podstate, ktorá by mala byť zaradená do príslušného zoznamu pohľadávok proti podstate. Ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľ v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj pred odvolacím súdom nielen nepreukázal, ale ani

netvrdil, že má postavenie veriteľa inej pohľadávky proti úpadcovi ako tej, ktorú nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky.

41.3 Ústavný súd konštatuje, že pokiaľ krajský súd považoval sťažovateľa za veriteľa zabezpečenej pohľadávky prihlásenej do konkurzu proti úpadcovi a vo svojom napadnutom uznesení sa ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľa, v ktorých tento odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitimáciu od svojho postavenia zabezpečeného veriteľa pohľadávky proti úpadcovi, je potrebné túto časť odôvodnenia napadnutého uznesenia zároveň považovať aj za stanovisko krajského súdu k námietke sťažovateľa, v ktorej odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitimáciu od znenia § 96 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v zmysle ktorého „... každý kto tvrdí, že je veriteľom pohľadávky proti podstate, je oprávnený... na predpísanom tlačive namietnuť u správcu poradie pohľadávky proti podstate“. Tým, že krajský súd považoval sťažovateľa za veriteľa zabezpečenej pohľadávky prihlásenej do konkurzu proti úpadcovi, bez ďalšieho vylúčil možnosť v prípade sťažovateľa odvodzovať jeho vecnú aktívnu legitimáciu od jeho postavenia ako osoby, ktorá tvrdí, že je veriteľom pohľadávky proti podstate, ktorá by mala byť zaradená do príslušného zoznamu pohľadávok proti podstate. Skutočnosť, že krajský súd sa vo svojom napadnutom uznesení výslovne nevyjadril k predmetnej odvolacej námietke sťažovateľa, neznamená, že jeho postoj k tejto námietke z obsahu napadnutého uznesenia jednoznačne nevyplýva.

42. S poukazom na uvedené ústavný súd dodáva, že skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu v jeho napadnutom uznesení nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

43. Z citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne

neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

44. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

III.3 K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 ústavy a základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu

45. V súvislosti s namietaným porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 ústavy a základného práva podľa a čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu ústavný súd pripomína, že sťažovateľ ich porušenie vidí v spojitosti s označeným základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pre ktoré ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

46. Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Inak povedané, o prípadnom porušení

základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavno-procesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07). V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou proti všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08).

47. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie čl. 20 ods. 1 ústavy je nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia. Aj v tejto časti je preto ústavná sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnená v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

48. Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 ústavy, ústavný súd konštatuje, že tieto články majú charakter všeobecného ústavného princípu a primárne neformulujú základné právo ani slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Ústavný súd v prípade čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 ústavy stabilne judikuje, že tu ide o pozitívny záväzok štátu premietnuť do právneho poriadku tie antidiskriminačné zásady a opatrenia, ktoré uvedený článok obsahuje, a nie je teda priamo aplikovateľný orgánmi verejnej moci Slovenskej republiky v individuálnych prípadoch (III. ÚS 51/08, III. ÚS 316/2011).

49. Ústavný súd zároveň dodáva, že porušenie právnej istoty i ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere, ako aj diskriminačná právno-aplikačná právne relevantná právna aktivita orgánu verejnej moci môžu mať prirodzene dopad na základné práva

účastníka konania zakotvené v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy nazvanom „Právo na súdnu a inú právnu ochranu“, čo však nie je prípad sťažovateľa (pozri bod III.2).

50. S poukazom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu pre namietané porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 ústavy v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú

51. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2019

Miroslav Duriš
predseda senátu